PRIFYSGOL ABERYSTWYTH UNIVERSITY

1872

YR AROLWG BUSNES FFERM YNG NGHYMRU

Llyfryn Incwm Fferm Cymru

Canlyniadau 2019/20

CYNNWYS **Tudalen**

Rhagair	1
Trosolwg	2
Cyflwyniad	4
Diffiniad o Derminoleg a Nodiadau Eglurhaol	5
Data Fferm Gyfan	
Ffermydd mynydd gwartheg a defaid	7
Ffermydd mynydd defaid	9
Ffermydd ucheldir gwartheg a defaid	11
Ffermydd llawr gwlad gwartheg a defaid	13
Ffermydd godro – ardaloedd llai ffafriol	15
Ffermydd godro – llawr gwlad	17
Data Elw Bras	
Defaid mynydd	19
Defaid ucheldir	19
Defaid llawr gwlad	20
Buchod sugno llawr gwlad	20
Buchod sugno ucheldir	21
Buchod sugno mynydd	21
Buchod godro ardaloedd llai ffafriol	22
Buchod godro llawr gwlad	22
Data Costau Cynhyrchu	
Costau cynhyrchu cig oen	23
Costau cynhyrchu llaeth	23
Costau cynhyrchu cig eidion: lloi sugno	24
Costau cynhyrchu cig eidion: pesgi	24
Anghenion Elw Fferm	25

Prifysgol
Aberystwyth
University

Llyfryn Incwm Fferm Cymru
Canlyniadau 2019/20

Arolwg Busnes Fferm

Athrofa y Gwyddorau Biolegol, Amgylcheddol a Gwledig
Prifysgol Aberystwyth
Gogerddan
Aberystwyth
Ceredigion SY23 3EE

Cyfarwyddwr

Tony O'Regan

Staff yr Uned

Eileen Edwards
Paul Heyhoe
Brenda Jones
Huw Morris
Dafydd Owen
Nick Reeves
Tegid Roberts
Huw Williams
Ian Williams

Ffôn: 01970 622253
E-bost: farmsurv@aber.ac.uk
www.aber.ac.uk/cy/ibers/research-and-enterprise/fbs

Rhagair

Mae Prifysgol Aberystwyth wedi bod yn ymchwilio incwm ffermydd Cymru ers dros 80 o flynyddoedd. Mae'r Arolwg, a chaiff ei chydnabod fel yr un mwyaf awdurdodol ar sefyllfa ariannol a pherfformiad incwm ffermydd, yn darparu gwybodaeth i wneuthurwyr polisi ar gyflwr economaidd y diwydiant a data cymharol gwerthfawr ar gyfer asesu perfformiad ffermydd unigol.

Mae'r llyfryn hwn yn seiliedig ar yr Arolwg Busnes Fferm (ABFf) llawn sy'n cynnwys gwybodaeth a gasglwyd, gydag anawsterau ychwanegol Covid eleni, ar dros 500 o ffermydd Cymru a ddewiswyd ar hap. Bwriad y llyfryn yw darparu teclyn meincnodi sy'n hawdd ei ddefnyddio i ffermwyr ac mae'n cynnwys y wybodaeth ariannol a ffisegol ddiweddaraf am y prif fathau o ffermydd yng Nghymru. Mae'r canlyniadau a ddangosir yn cynnwys addasiadau i rai agweddau o fethodoleg yr ABFf a'r ffordd o gyflwyno canlyniadau. Er enghraifft, mae mewnbynnau tybiannol megis gwerth rhentu ar gyfer ffermydd ym meddiant y perchennog a llafur di-dâl wedi cael eu cymryd allan tra bo taliadau cyllid wedi cael eu cynnwys, er mwyn i'r ffigurau hyn gynrychioli costau gwirioneddol. Mae'r llyfryn hwn yn dangos llafur di-dâl i ddibenion cyfeirio yn unig ac hefyd mae ond yn cynnwys rhai mathau o ffermydd. O bryd i'w gilydd, mae'r sail ar gyfer dosbarthu ffermydd yn newid (er enghraifft, yn 2016/17 fe newidiodd o Safon Elw Bras i Allbynnau Safonol) ac felly ar gyfer cynnal unrhyw ddadansoddiad cynhwysfawr ac ar gyfer dadansoddi tueddiadau blwyddyn ar flwyddyn ar incwm, cyfeiriwch at y canlyniadau llawn a gyhoeddwyd yn adroddiad blynyddol 'Arolwg Busnes Ffermydd yng Nghymru: Canlyniadau Ystadegol ' (ar gael ar-lein).

Mae Prifysgol Aberystwyth wedi bod yn gysylltiedig ag astudiaethau'r tir ers 1878 a'r ABFf yw ei chytundeb ymchwil hynaf. Priodol felly fy mod eleni, o'r holl flynyddoedd, yn cydnabod yn ddiolchgar y nifer fawr o ffermwyr ledled Cymru sydd wedi sicrhau bod gwybodaeth fanwl ar gael; eu cyfrifwyr a'u hymgynghorwyr sydd wedi cynorthwyo gyda darparu data, Llywodraeth Cymru, sy'n ariannu'r Arolwg presennol a staff yr Arolwg, ddoe a heddiw.

Tony O'Regan
Cyfarwyddwr yr Arolwg Busnes Fferm

Trosolwg

Mae'r canlyniadau yn y llyfryn hwn yn ymdrin a'r blynyddoedd cyfrifon a ddaeth i ben rhwng 31 Rhagfyr 2019 a 31 Mawrth 2020 ac felly'n adlewyrchu amodau ffermio rhwng Ionawr 2019 a Mawrth 2020. Bwriad y trosolwg hwn yw darparu cyd-destun a mewnwelediad i'r cyfnod y mae'r canlyniadau hyn eu cynrychioli. Nid oedd cyfyngiadau Covid-19 Mawrth 2020 yn effeithio'n fawr ar y cyfnod dan sylw.

Roedd gaeaf 18/19 yn gymharol fwyn a olygodd bod ffermydd yn dechrau'r flwyddyn gyda stociau porthiant a gwellt da. Cafwyd gwanwyn braf a alluogodd cnydau i sefydlu mewn gwelyau hadau da ac i ffynnu i ddechrau. Wrth i'r flwyddyn fynd yn ei blaen, roedd y tywydd cynnes a gwlyb ar y cyfan yn cynorthwyo tyfiant glaswellt ac yn caniatáu i lawer o ffermwyr gynyddu stociau porthiant cyn y gaeaf. Fodd bynnag, roedd hydref gwlyb gyda llifogydd lleol yn golygu bod cynaeafu a gwaith maes yn cael ei rwystro a rhoddodd gaeaf hynod wlyb 19/20 bwysau ar systemau pori hwyr a stociau porthiant.

Roedd tywydd y gwanwyn yn darparu amodau ŵyna da gyda chostau is ac, ar ôl prisiau cynnar da, roedd y niferoedd uwch o ŵyn yn pwyso ar y farchnad er iddi adfer eto ar gyfer pob math o stoc yn gynnar yn 2020. Arhosodd prisiau gwartheg gorffenedig yn isel trwy gydol y flwyddyn. Roedd prisiau gwartheg stôr yn fwy amrywiol ac, yn dibynnu ar y math, fe gadwodd prisiau'n well gan adfer tuag at ddiwedd y cyfnodau cyfrifyddu.

Roedd prisiau llaeth yn fwy cyfnewidiol ac yn is na'r flwyddyn flaenorol ac yn dal i ddangos amrywioldeb sylweddol rhwng rhanbarthau, contractau, prynwyr a systemau. Buan y cafodd gostyngiadau cynnar ym mhrisiau porthiant a gwellt eu disodli gan brisiau dwysfwyd uwch wrth i'r hydref gwlyb ddod i mewn. Erys materion sylweddol yn y sector o hyd gan gynnwys y diciau ac aflonyddwch yn y gadwyn gyflenwi gan gynnwys fethiant cyfryngwyr. Ar y cyfan roedd elw llaeth yn gymharol ddigyfnewid ar y flwyddyn.

Roedd amodau gwell yn gynnar yn y tymor yn helpu cynnyrch ar ffermydd cnydio, fodd bynnag, gostyngwyd yr elw gan brisiau dilynol is. Wrth i'r flwyddyn fynd yn ei blaen roedd yr hydref gwlyb yn rhwystro cynaeafu ac yna'n gohirio trin y tir gan arwain at fwy o gnydau gwanwyn. Lle y gellid eu cynaeafu, gwellodd cynnyrch tatws a chyflawnwyd prisiau rhesymol am gnydau o ansawdd da. Roedd cynnyrch indrawn yn dda iawn ond roedd cynaeafu yn hynod heriol i rai ffermwyr.

Roedd agweddau eraill i'w nodi yn ystod y cyfnod yn cynnwys:- Costau mewnbwn cynyddol a phwysau cynyddol ar gyllid fferm; Prisiau mewnforio uwch ar gyfer agrogemegion, gwrteithwyr a chostau cysylltiedig â pheiriannau oherwydd punt wan; Ansicrwydd parhaus yn ymwneud â Brecsit a masnach; Poeni am y Ddeddf Amaethyddol a dyfodol chynlluniau amgylcheddol cysylltiedig, polisïau cymorth a thaliadau cymorth parhaol; Argaeledd llafur a chostau uwch o ganlyniad; Pwysau ar fentrau moch a dofednod oherwydd anghydbwysedd masnach, afiechyd a chyflenwad a galw; Trosglwyddo llai na llyfn i Gwneud Treth yn Ddigidol; ehangu Parthau Perygl Nitradau (NVZ) yn y dyfodol a'r goblygiadau slyri / dom cysylltiedig; Dirywiad yn y defnydd o gig coch ac agweddau negyddol y cyhoedd ar ffermio a newid yn yr hinsawdd ac ati i gyd yn arwain at fwy o bryder, straen a dirywiad mewn lles meddyliol ffermwyr.

Mae'r canlyniadau a gyflwynir yn tynnu sylw at wahaniaethau perfformiad mawr. Er enghraifft, roedd £ fesul hectar effeithiol y treian uchaf o ffermydd gwartheg a defaid dros ddwywaith y cyfartaledd a gyflawnwyd. Yn yr un modd, ar ffermydd llaeth gwnaeth y treian uchaf o gynhyrchwyr elw net o 10c/l yn fwy na'r traean isaf. Dangosodd cynhyrchwyr cig amrywioldeb tebyg gyda chynhyrchu cig oen yn amrywio o wneud 34c/kg i golli 90c/kg, a cig eidion o elw o 6c/kg i golled o 121c/kg. Fodd bynnag, nid yw'r un o'r canlyniadau hyn yn ystyried cost llafur y ffermwr, ac mae ei absenoldeb, os caiff ei gamddefnyddio, yn cyflwyno darlun ffug o economeg cynhyrchu fferm. Mae'r sector llaeth yn dangos hyn orau oherwydd gall costau llafur a phensiwn yn unig ychwanegu dros 9c/l, sydd wedyn yn gwthio costau cynhyrchu ar gyfer y traean uchaf i 30c/l a'r traean isaf yn agosach at 37c/l.

Mae angen rhoi sylw arbennig hefyd i gyfraniad y Cynllun Taliad Sylfaenol, cymorthdaliadau eraill, incwm amrywiol ac arallgyfeirio i'r elw fferm. Er enghraifft, cyfrannodd y pedwar hyn oddeutu 30% o gyfanswm yr incwm (allbynnau) a 240% o'r elw, ar gyfartaledd, ar gyfer ffermydd gwartheg a defaid yr ucheldir. Gyda'r lefelau dibyniaeth hyn, mae'n anodd gweld faint o ffermydd Cymru sydd ag opsiynau cyfyngedig ar gyfer newid mentrau a / neu systemau ffermio, all fod yn broffidiol heb ddibynnu ar incwm heblaw ffermio a thaliadau cymorth y llywodraeth.

Cyflwyniad

Mae proffidioldeb yn ganolog i unrhyw fusnes fferm, er y bydd gan ffermwyr lawer o amcanion busnes a phersonol eraill. Gyda Brecsit a'r heriau economaidd parhaol eraill, dylai pob ffermwr wybod am eu costau cynhyrchu a sut maent yn cymharu â chostau cynhyrchwyr eraill. Mae’r amrywiaeth o ran perfformiad ac elw a welir yn y llyfryn hwn yn dangos ehangder y gwelliannau posib a thrwy gymharu neu ‘feincnodi’ perfformiad fferm, gellir adnabod ac ymateb i gryfderau a gwendidau’r busnes.

Mae’r canlyniadau yn y llyfryn wedi eu gosod allan fel a ganlyn gan ddangos data ar gyfer y busnesau yn gyfartalog â’r dreian uchaf o ran perfformiad:

1. Data Fferm Gyfan (Tudalennau 7 – 18)
Cyflwynir gyfrifon elw a cholled a mantolen gryno ar gyfer chwe gwahanol fath o fferm. Dengys y canlyniadau gyfartaledd elw neu golled y ffermydd hyn ynghyd â’r cyfartaledd fesul hectar. Dengys hefyd faint a graddfa stocio’r ffermydd ynghyd â dangosyddion perfformiad allweddol perthnasol.

2. Data Elw Bras (Tudalennau 19 – 22)
Yn y llyfryn ceir data ar gyfer wyth gwahanol fenter fferm. Mae elw bras yn cymharu incwm gyda chostau uniongyrchol cynhyrchu. Mae angen cryn ofal wrth ddefnyddio elw bras gan nad yw costau anuniongyrchol (sefydlog) y cynhyrchu yn cael eu hystyried.

3. Data Costau Cynhyrchu (Tudalennau 23 – 24)
Yn y llyfryn ceir costau cynhyrchu ar gyfer pedwar allbwn amaethyddol. Ystyrir cyfanswm cost cynhyrchu fesul uned. Trwy ystyried y costau uniongyrchol ac anuniongyrchol (a ddyfernir fesul uned da byw) mae cynhyrchwr mewn gwell lle i ystyried pa mor gystadleuol ac effeithiol yw’r fenter.

Hectarau effeithiol (Eff. Ha.)	Golyga arwynebedd y fferm gyfan ar ôl tynnu arwynebedd ffyrdd, coetiroedd, tir diffaith ac adeiladau. Ystyrir porfa fras yn ôl ei arwynebedd cyfwerth o dir pori da.

Mathau o Ffermydd

Mynydd	Yn yr Ardal Dan Anfantais Fawr yn bennaf.
Ucheldir	Yn yr Ardal Dan Anfantais yn bennaf.
Llawr Gwlad	Y tu allan i'r Ardal Llai Ffafriol yn bennaf.

Data Fferm Gyfan

Penderfynu data fferm gyfan	Dynodir y cynhyrchwyr uchaf yn ôl elw ar ôl rhent a chyllid fesul hectar effeithiol.
Cymorthdaliadau anuniongyrchol	Cymorthdaliadau na gafwyd eu dadgyplu e.e. cynllun Organig a Glastir.
Costau cnydau eraill	Yn cynnwys holl gostau porthiant a chnydau eraill e.e. hadau, chwistrellon, lapio a chortyn ond nid gwrtaith a chontractio.
Contractio penodedig	Contractio y gellir ei gysylltu â mentrau penodedig e.e. combeinio, cneifio a gwasgaru slyri.
Costau fferm cyffredinol	Yn cynnwys trydan, ffôn, yswiriant, trwyddedau, ffioedd proffesiynol a thanysgrifiadau.
Incwm amrywiol	Yn cynnwys contractio, rhent bythynnod, taliadau fforddfraint ac unrhyw incwm amrywiol arall. Yn cynnwys elw o unrhyw fentrau arall sydd ddim yn arddangos.
Cyfran o'r fferm a berchnogir	Gwerth Net wedi ei fynegi fel canran o'r asedau cyfan.
Cyfradd Stocio (glu/adj.forage ha)	Unedau pori da byw fesul hectar o dir porthiant wedi'i gymhwyso.
Unedau Da Byw (LU) ac Unedau Pori Da Byw (GLU)	Cyfnewidir niferoedd da byw yn unedau da byw ar sail amcangyfrif o anghenion egni, er mwyn cyfrifo cyfanswm stocio'r da byw sy'n pori ar y fferm.
Buchod godro – allbwn arall	Allbwn net o werthu / brynu gwartheg a lloi. Hefyd yn cynnwys newid mewn gwerth.
Incwm o Gynhyrchu Egni	Yn cynnwys incwm o brosiectau cynhyrchu egni o eiddo'r ffermwr ac eraill, gan gynnwys gwynt, haul, biomas, dŵr, AD ac ati.

Llafur taledig — Cyfanswm y llafur a dalwyd yn cynnwys llafur achlysurol, rhan amser a llawn amser.

Llafur di-dâl (heb gynnwys ffermwr a'i briod) — Llafur di-dâl neu lafur a dderbynnir am daliad sydd yn llai na'r hyn a delir fel arfer am y gwasanaeth. Ni chaiff llafur di-dâl ei gynnwys yn yr elw ar ôl rhent a chyllid.

Costau tir — Yn cynnwys costau'n berthnasol i atgyweirio adeiladau ac adnoddau tir e.e. gwrychoedd, ffensio, walio, ffosydd a chlwydi. Hefyd yn cynnwys costau dŵr.

Cyllid — Yn cynnwys costau banc, taliadau llog ac unrhyw log prydlesu / hur-bryniant. Dim yn cynnwys ad-daliadau cyfalaf.

Data Elw Bras — Y pen ar sail y fuches / ddiadell. Dangosir i'r mentrau penodol drwy dynnu'r costau uniongyrchol (amrywiol) o'r allbwn perthnasol.

Costau da byw eraill — Prynu deunyddiau megis gwellt, comisiwn gwerthu a chostau penodol eraill y mentrau da byw.

Porthiant a chostau porthiant — Yn cynnwys costau eraill i borthiant, gwrtaith, contractio porthiant a chostau tir pori tymhorol.

Data Costau Cynhyrchu — Cyfrifir drwy rannu'r costau amrywiol a sefydlog gyda'r cilogram o gig (mewn pwysau byw) neu litr o laeth a gynhyrchir. Penodi'r y costau sefydlog ar unedau pori da byw ar ôl i'r cyfran o unrhyw dir âr a / neu incwm amrywiol gael ei ddidynnu. Yn drefnedig drwy elw net.

Adnewyddu buches/diadell — Newid yng ngwerth da byw magu, wedi ystyried gwerthiant anifeiliaid a phryniant anifeiliaid magu.

Pŵer a pheiriannau — Yn cynnwys atgyweirio peirianwaith, tanwydd, contractio arall a dibrisio peiriannau.

Adeiladau — Costau tir a dibrisiad adeiladau.

Elw net — Allbwn ar ôl cyfanswm costau mewnbwn i fentrau.

Meintiau sampl — Lle mae maint sampl yn pump neu lai o ffermydd, ni ddangosir data.

FFERMYDD MYNYDD GWARTHEG A DEFAID 2019/20

DATA FFERM GYFAN Nifer o ffermydd: 130

	Pob fferm		Traean uchaf
ALLBYNNAU	**£/fferm**	**£/eff.ha.**	**£/eff.ha.**
Gwartheg cig eidion	36,492	279	271
Defaid	42,568	325	313
Cnydau a phorthiant	3,050	23	31
Taliad Sylfaenol	26,866	205	250
Cymorthdaliadau anuniongyrchol	6,471	49	97
Incwm o gynhyrchu egni	4,727	36	68
Incwm amrywiol	7,293	56	96
CYFANSWM ALLBYNNAU	**127,467**	**973**	**1,126**
MEWNBYNNAU			
Bwydydd	18,149	139	101
Costau tir pori tymhorol	3,955	30	28
Milfeddygol a meddyginiaethau	5,102	39	37
Costau da byw eraill	7,607	58	48
Gwrteithiau	6,659	51	46
Costau cnydau eraill	2,071	16	14
Contractio penodedig	4,855	37	34
CYF. COSTAU NEWIDIOL	**48,398**	**370**	**308**
Llafur y telir amdano	4,360	33	27
Contractio arall a llogi peiriannau	918	7	8
Tanwydd a thrwsio	12,180	93	89
Dibrisiant peiriannau	14,699	112	108
Costau ffermio cyffredinol	11,129	85	83
Costau tir	4,561	35	35
Dibrisiant adeiladau	3,823	29	25
CYF. COSTAU SEFYDLOG	**51,670**	**394**	**375**
CYFANSWM MEWNBYNNAU	**100,068**	**764**	**683**
ELW CYN RHENT A CHYLLID	**27,399**	**209**	**443**
Rhent	3,564	27	23
Cyllid	4,752	36	22
ELW AR ÔL RHENT A CHYLLID	**19,083**	**146**	**398**
Llafur di-dâl	8,100	62	72

FFERMYDD MYNYDD GWARTHEG A DEFAID 2019/20

MANTOLEN	Wedi'i pherchnogi £/fferm	Tenant £/fferm	Cymysg £/fferm
Nifer o ffermydd	63	9	58
CYFANSWM ASEDAU	1,741,696	291,301	1,350,558
CYFANSWM DYLEDION	135,067	73,280	143,223
		0	
GWERTH NET	**1,606,629**	**218,021**	**1,207,335**
Cyfran o'r fferm a berchnogir (%)	92	75	89

DATA FFISEGOL ARWYNEBEDD TIR	Pob fferm Hectarau	Traean uchaf Hectarau
Glaswelltir a chnydau phorthiant	116.58	95.93
Ydau a chnydau eraill	1.07	0.98
Tir pori garw, braenar, coetir a.y.b.	47.62	98.38
CYF. ARWYNEBEDD (gwirioneddol)	**165.27**	**195.29**
CYF. ARWYNEBEDD (effeithiol)	**130.96**	**124.50**

DA BYW	Pob fferm Nifer	Traean uchaf Nifer
Buchod sugno	41	35
Gwartheg eraill	81	73
Defaid magu	620	540
Defaid eraill	420	394

DANGOSYDDION PERFFORMIAD	Pob fferm	Traean uchaf
Ŵyn a fegir (nifer y ddafad)	1.20	1.24
Gwerthiant ŵyn wedi'u pesgi (nifer y ddafad)	0.96	0.99
Gwerthiant ŵyn wedi'u pesgi (£ y oen)	72.82	71.77
Lloi a fegir (nifer y fuwch)	0.87	0.90
Gwerthiant gwartheg wedi'u pesgi (£ y pen)	1,107	1,137
Gwerthiant gwartheg stôr (£ y pen)	819	880
Cyfradd stocio (glu/adj. forage ha.)	0.96	0.93

FFERMYDD MYNYDD DEFAID 2019/20

DATA FFERM GYFAN

Nifer o ffermydd: 86

	Pob fferm		Traean uchaf
ALLBYNNAU	**£/fferm**	**£/eff.ha.**	**£/eff.ha.**
Gwartheg cig eidion	10,464	74	120
Defaid	61,913	441	509
Cnydau a phorthiant	2,377	17	31
Taliad Sylfaenol	33,915	241	280
Cymorthdaliadau anuniongyrchol	8,671	62	107
Incwm o gynhyrchu egni	954	7	5
Incwm amrywiol	7,384	53	91
CYFANSWM ALLBYNNAU	**125,678**	**895**	**1,143**
MEWNBYNNAU			
Bwydydd	13,681	97	95
Costau tir pori tymhorol	9,417	67	108
Milfeddygol a meddyginiaethau	5,199	37	42
Costau da byw eraill	6,158	44	49
Gwrteithiau	5,411	39	45
Costau cnydau eraill	1,494	11	15
Contractio penodedig	4,683	33	43
CYF. COSTAU NEWIDIOL	**46,043**	**328**	**397**
Llafur y telir amdano	4,480	32	30
Contractio arall a llogi peiriannau	675	5	3
Tanwydd a thrwsio	10,326	73	85
Dibrisiant peiriannau	11,240	80	85
Costau ffermio cyffredinol	10,298	73	69
Costau tir	3,710	26	26
Dibrisiant adeiladau	3,139	22	28
CYF. COSTAU SEFYDLOG	**43,868**	**311**	**326**
CYFANSWM MEWNBYNNAU	**89,911**	**639**	**723**
ELW CYN RHENT A CHYLLID	**35,767**	**256**	**420**
Rhent	2,532	18	17
Cyllid	3,398	24	26
ELW AR ÔL RHENT A CHYLLID	**29,837**	**214**	**377**
Llafur di-dâl	4,695	33	47

FFERMYDD MYNYDD DEFAID 2019/20

MANTOLEN	Wedi'i pherchnogi £/fferm	Tenant £/fferm	Cymysg £/fferm
Nifer o ffermydd	47	10	29
CYFANSWM ASEDAU	1,437,708	171,577	1,238,478
CYFANSWM DYLEDION	74,690	45,548	105,134
GWERTH NET	**1,363,018**	**126,029**	**1,133,344**
Cyfran o'r fferm a berchnogir (%)	95	73	92

DATA FFISEGOL ARWYNEBEDD TIR	Pob fferm Hectarau	Traean uchaf Hectarau
Glaswelltir a chnydau phorthiant	113.22	102.75
Ydau a chnydau eraill	0.59	1.82
Tir pori garw, braenar, coetir a.y.b.	82.75	149.29
CYF. ARWYNEBEDD (gwirioneddol)	**196.56**	**253.86**
CYF. ARWYNEBEDD (effeithiol)	**140.52**	**145.23**

DA BYW	Pob fferm Nifer	Traean uchaf Nifer
Buchod sugno	13	19
Gwartheg eraill	22	33
Defaid magu	976	1074
Defaid eraill	634	700

DANGOSYDDION PERFFORMIAD	Pob fferm	Traean uchaf
Ŵyn a fegir (nifer y ddafad)	1.13	1.17
Gwerthiant ŵyn wedi'u pesgi (nifer y ddafad)	0.78	0.83
Gwerthiant ŵyn wedi'u pesgi (£ y oen)	72.05	72.55
Lloi a fegir (nifer y fuwch)	0.89	0.96
Gwerthiant gwartheg wedi'u pesgi (£ y pen)	1,143	983
Gwerthiant gwartheg stôr (£ y pen)	850	859
Cyfradd stocio (glu/adj. forage ha.)	0.73	0.81

FFERMYDD UCHELDIR GWARTHEG A DEFAID 2019/20

DATA FFERM GYFAN

Nifer o ffermydd: 76

	Pob fferm		Traean uchaf
ALLBYNNAU	**£/fferm**	**£/eff.ha.**	**£/eff.ha.**
Gwartheg cig eidion	35,247	362	531
Defaid	27,849	286	342
Cnydau a phorthiant	6,146	63	74
Taliad Sylfaenol	17,009	175	182
Cymorthdaliadau anuniongyrchol	1,850	19	22
Incwm o gynhyrchu egni	1,136	12	5
Incwm amrywiol	8,189	84	106
CYFANSWM ALLBYNNAU	**97,426**	**1,001**	**1,262**
MEWNBYNNAU			
Bwydydd	11,870	122	131
Costau tir pori tymhorol	2,611	27	27
Milfeddygol a meddyginiaethau	3,659	38	38
Costau da byw eraill	6,039	62	73
Gwrteithiau	6,942	71	88
Costau cnydau eraill	2,291	24	29
Contractio penodedig	4,953	51	53
CYF. COSTAU NEWIDIOL	**38,365**	**395**	**439**
Llafur y telir amdano	3,608	37	29
Contractio arall a llogi peiriannau	822	8	11
Tanwydd a thrwsio	9,490	98	100
Dibrisiant peiriannau	10,644	109	100
Costau ffermio cyffredinol	9,089	93	93
Costau tir	4,051	42	36
Dibrisiant adeiladau	3,153	32	36
CYF. COSTAU SEFYDLOG	**40,857**	**419**	**405**
CYFANSWM MEWNBYNNAU	**79,222**	**814**	**844**
ELW CYN RHENT A CHYLLID	**18,204**	**187**	**418**
Rhent	3,446	35	42
Cyllid	3,194	33	35
ELW AR ÔL RHENT A CHYLLID	**11,564**	**119**	**341**
Llafur di-dâl	3,890	40	45

FFERMYDD UCHELDIR GWARTHEG A DEFAID 2019/20

MANTOLEN	Wedi'i pherchnogi £/fferm	Tenant £/fferm	Cymysg £/fferm
Nifer o ffermydd	43	4	29
CYFANSWM ASEDAU	1,204,716	-	993,558
CYFANSWM DYLEDION	48,894	-	141,874
GWERTH NET	**1,155,822**	**-**	**851,684**
Cyfran o'r fferm a berchnogir (%)	96	-	86

DATA FFISEGOL ARWYNEBEDD TIR	Pob fferm Hectarau	Traean uchaf Hectarau
Glaswelltir a chnydau phorthiant	89.94	96.71
Ydau a chnydau eraill	2.91	4.44
Tir pori garw, braenar, coetir a.y.b.	11.97	15.89
CYF. ARWYNEBEDD (gwirioneddol)	**104.82**	**117.04**
CYF. ARWYNEBEDD (effeithiol)	**97.30**	**106.63**

DA BYW	Pob fferm Nifer	Traean uchaf Nifer
Buchod sugno	27	32
Gwartheg eraill	83	128
Defaid magu	354	404
Defaid eraill	228	284

DANGOSYDDION PERFFORMIAD	Pob fferm	Traean uchaf
Ŵyn a fegir (nifer y ddafad)	1.32	1.38
Gwerthiant ŵyn wedi'u pesgi (nifer y ddafad)	1.05	1.19
Gwerthiant ŵyn wedi'u pesgi (£ y oen)	78.38	84.59
Lloi a fegir (nifer y fuwch)	0.89	0.95
Gwerthiant gwartheg wedi'u pesgi (£ y pen)	1,105	1,122
Gwerthiant gwartheg stôr (£ y pen)	871	847
Cyfradd stocio (glu/adj. forage ha.)	1.05	1.29

FFERMYDD LLAWR GWLAD GWARTHEG A DEFAID 2019/20

DATA FFERM GYFAN Nifer o ffermydd: 52

	Pob fferm		Traean uchaf
ALLBYNNAU	**£/fferm**	**£/eff.ha.**	**£/eff.ha.**
Gwartheg cig eidion	42,765	448	543
Defaid	24,038	252	504
Cnydau a phorthiant	15,498	162	105
Taliad Sylfaenol	18,120	190	245
Cymorthdaliadau anuniongyrchol	2,205	23	57
Incwm o gynhyrchu egni	3,650	38	40
Incwm amrywiol	6,512	68	124
CYFANSWM ALLBYNNAU	**112,788**	**1,181**	**1,618**
MEWNBYNNAU			
Bwydydd	11,045	116	132
Costau tir pori tymhorol	3,159	33	50
Milfeddygol a meddyginiaethau	3,144	33	36
Costau da byw eraill	6,635	69	86
Gwrteithiau	6,698	70	64
Costau cnydau eraill	3,433	36	43
Contractio penodedig	5,343	56	53
CYF. COSTAU NEWIDIOL	**39,457**	**413**	**464**
Llafur y telir amdano	4,294	45	18
Contractio arall a llogi peiriannau	1,160	12	12
Tanwydd a thrwsio	10,034	105	123
Dibrisiant peiriannau	12,494	131	155
Costau ffermio cyffredinol	10,629	111	138
Costau tir	3,932	41	58
Dibrisiant adeiladau	4,404	46	42
CYF. COSTAU SEFYDLOG	**46,947**	**491**	**546**
CYFANSWM MEWNBYNNAU	**86,404**	**904**	**1,010**
ELW CYN RHENT A CHYLLID	**26,384**	**277**	**608**
Rhent	6,145	64	26
Cyllid	4,150	43	23
ELW AR ÔL RHENT A CHYLLID	**16,089**	**170**	**559**
Llafur di-dâl	4,915	51	119

FFERMYDD LLAWR GWLAD GWARTHEG A DEFAID 2019/20

	Wedi'i pherchnogi	Tenant	Cymysg
MANTOLEN	**£/fferm**	**£/fferm**	**£/fferm**
Nifer o ffermydd	22	9	21
CYFANSWM ASEDAU	1,404,850	181,855	1,246,390
CYFANSWM DYLEDION	75,564	22,886	184,377
GWERTH NET	**1,329,286**	**158,969**	**1,062,013**
Cyfran o'r fferm a berchnogir (%)	95	87	85

DATA FFISEGOL	**Pob fferm**	**Traean uchaf**
ARWYNEBEDD TIR	**Hectarau**	**Hectarau**
Glaswelltir a chnydau phorthiant	81.46	60.68
Ydau a chnydau eraill	4.28	2.07
Tir pori garw, braenar, coetir a.y.b.	15.79	8.58
CYF. ARWYNEBEDD (gwirioneddol)	**101.53**	**71.33**
CYF. ARWYNEBEDD (effeithiol)	**95.50**	**67.26**

	Pob fferm	**Traean uchaf**
DA BYW	**Nifer**	**Nifer**
Buchod sugno	20	15
Gwartheg eraill	100	79
Defaid magu	272	296
Defaid eraill	200	280

DANGOSYDDION PERFFORMIAD	**Pob fferm**	**Traean uchaf**
Ŵyn a fegir (nifer y ddafad)	1.28	1.40
Gwerthiant ŵyn wedi'u pesgi (nifer y ddafad)	1.12	1.28
Gwerthiant ŵyn wedi'u pesgi (£ y oen)	85.79	86.31
Lloi a fegir (nifer y fuwch)	0.96	1.04
Gwerthiant gwartheg wedi'u pesgi (£ y pen)	1,177	1,220
Gwerthiant gwartheg stôr (£ y pen)	770	849
Cyfradd stocio (glu/adj. forage ha.)	1.19	1.22

FFERMYDD GODRO ARDALOEDD LLAI FFAFRIOL 2019/20

DATA FFERM GYFAN Nifer o ffermydd: 52

	Pob fferm		Traean uchaf
ALLBYNNAU	**£/fferm**	**£/eff.ha.**	**£/eff.ha.**
Buchod godro - llaeth	340,987	2,803	3,497
- allbwn arall	-7,502	-62	-41
Gwartheg eraill	58,419	480	475
Defaid	15,952	131	34
Cnydau a phorthiant	3,770	31	24
Taliad Sylfaenol	19,369	159	158
Cymorthdaliadau anuniongyrchol	664	5	0
Incwm o gynhyrchu egni	2,870	24	37
Incwm amrywiol	6,049	50	65
CYFANSWM ALLBYNNAU	**440,578**	**3,621**	**4,249**
MEWNBYNNAU			
Bwydydd	113,711	935	830
Costau tir pori tymhorol	21,667	178	191
Milfeddygol a meddyginiaethau	13,689	113	102
Costau da byw eraill	33,910	279	237
Gwrteithiau	20,208	166	193
Costau cnydau eraill	5,907	49	51
Contractio penodedig	25,005	206	192
CYF. COSTAU NEWIDIOL	**234,097**	**1,926**	**1,796**
Llafur y telir amdano	23,882	196	295
Contractio arall a llogi peiriannau	3,224	27	34
Tanwydd a thrwsio	24,209	199	219
Dibrisiant peiriannau	25,760	212	213
Costau ffermio cyffredinol	26,501	218	224
Costau tir	11,603	95	117
Dibrisiant adeiladau	15,950	131	151
CYF. COSTAU SEFYDLOG	**131,129**	**1,078**	**1,253**
CYFANSWM MEWNBYNNAU	**365,226**	**3,004**	**3,049**
ELW CYN RHENT A CHYLLID	**75,352**	**617**	**1,200**
Rhent	6,476	53	41
Cyllid	16,837	138	86
ELW AR ÔL RHENT A CHYLLID	**52,039**	**426**	**1,073**
Llafur di-dâl	15,234	125	87

FFERMYDD GODRO ARDALOEDD LLAI FFAFRIOL 2019/20

MANTOLEN	Wedi'i pherchnogi £/fferm	Tenant £/fferm	Cymysg £/fferm
Nifer o ffermydd	21	0	31
CYFANSWM ASEDAU	2,029,483	-	2,103,121
CYFANSWM DYLEDION	391,850	-	683,659
GWERTH NET	**1,637,633**	-	**1,419,462**
Cyfran o'r fferm a berchnogir (%)	81	-	67

DATA FFISEGOL ARWYNEBEDD TIR	Pob fferm Hectarau	Traean uchaf Hectarau
Glaswelltir a chnydau phorthiant	117.63	118.98
Ydau a chnydau eraill	0.68	0.29
Tir pori garw, braenar, coetir a.y.b.	10.93	9.67
CYF. ARWYNEBEDD (gwirioneddol)	**129.24**	**128.94**
CYF. ARWYNEBEDD (effeithiol)	**121.64**	**120.86**

DA BYW	Pob fferm Nifer	Traean uchaf Nifer
Buchod godro	166	209
Buchod sugno	1	1
Gwartheg eraill	145	133
Defaid magu	196	55
Defaid eraill	113	29

DANGOSYDDION PERFFORMIAD	Pob fferm	Traean uchaf
Llaeth a gynhyrchir (litrau y fuwch)	7,302	6,877
Mantais dros ddwysfwyd (£ y fuwch)	1,493	1,613
Gwerthiant llaeth (£ y fuwch)	2,048	2,020
Pris llaeth (ceiniogau y litr)	28.41	29.70
Cyfradd stocio (glu/adj. forage ha.)	1.97	2.11

FFERMYDD GODRO LLAWR GWLAD 2019/20

DATA FFERM GYFAN

Nifer o ffermydd: 51

	Pob fferm		Traean uchaf
ALLBYNNAU	**£/fferm**	**£/eff.ha.**	**£/eff.ha.**
Buchod godro - llaeth	419,291	3,356	4,018
- allbwn arall	-7,876	-63	-76
Gwartheg eraill	66,779	534	564
Defaid	2,962	24	26
Cnydau a phorthiant	6,794	54	84
Taliad Sylfaenol	18,906	151	146
Cymorthdaliadau anuniongyrchol	1,011	8	1
Incwm o gynhyrchu egni	3,671	29	53
Incwm amrywiol	6,174	49	60
CYFANSWM ALLBYNNAU	**517,712**	**4,142**	**4,876**
MEWNBYNNAU			
Bwydydd	138,200	1,106	1,151
Costau tir pori tymhorol	18,050	144	157
Milfeddygol a meddyginiaethau	15,703	126	126
Costau da byw eraill	38,072	305	261
Gwrteithiau	21,847	175	187
Costau cnydau eraill	9,998	80	78
Contractio penodedig	29,438	236	241
CYF. COSTAU NEWIDIOL	**271,308**	**2,172**	**2,201**
Llafur y telir amdano	38,663	309	285
Contractio arall a llogi peiriannau	4,040	32	13
Tanwydd a thrwsio	29,666	237	218
Dibrisiant peiriannau	27,997	224	255
Costau ffermio cyffredinol	30,990	248	227
Costau tir	10,951	88	92
Dibrisiant adeiladau	19,212	154	164
CYF. COSTAU SEFYDLOG	**161,519**	**1,292**	**1,254**
CYFANSWM MEWNBYNNAU	**432,827**	**3,464**	**3,455**
ELW CYN RHENT A CHYLLID	**84,885**	**678**	**1,421**
Rhent	11,727	94	101
Cyllid	14,165	113	57
ELW AR ÔL RHENT A CHYLLID	**58,993**	**471**	**1,263**
Llafur di-dâl	12,682	102	114

FFERMYDD GODRO LLAWR GWLAD 2019/20

MANTOLEN	Wedi'i pherchnogi £/fferm	Tenant £/fferm	Cymysg £/fferm
Nifer o ffermydd	21	2	28
CYFANSWM ASEDAU	2,685,423	-	1,807,520
CYFANSWM DYLEDION	383,311	-	435,735
GWERTH NET	**2,302,112**	**-**	**1,371,785**
Cyfran o'r fferm a berchnogir (%)	86	-	76

DATA FFISEGOL ARWYNEBEDD TIR	Pob fferm Hectarau	Traean uchaf Hectarau
Glaswelltir a chnydau phorthiant	119.90	112.14
Ydau a chnydau eraill	4.20	5.40
Tir pori garw, braenar, coetir a.y.b.	7.61	7.98
CYF. ARWYNEBEDD (gwirioneddol)	**131.71**	**125.52**
CYF. ARWYNEBEDD (effeithiol)	**124.94**	**118.01**

DA BYW	Pob fferm Nifer	Traean uchaf Nifer
Buchod godro	201	217
Buchod sugno	0	0
Gwartheg eraill	180	202
Defaid magu	47	38
Defaid eraill	20	17

DANGOSYDDION PERFFORMIAD	Pob fferm	Traean uchaf
Llaeth a gynhyrchir (litrau y fuwch)	7,476	7,406
Mantais dros ddwysfwyd (£ y fuwch)	1,502	1,663
Gwerthiant llaeth (£ y fuwch)	2,080	2,182
Pris llaeth (ceiniogau y litr)	28.16	29.81
Cyfradd stocio (glu/adj. forage ha.)	2.34	2.66

ELW BRAS: DEFAID MYNYDD

	Pob diadell	Traean uchaf
		2019/20
Nifer o ddiadelloedd yn y sampl	179	60
Maint y ddiadell (i'r hwrdd)	677	564
Ŵyn a fegir (nifer y ddafad)	1.17	1.38
ALLBWN Y FENTER	**£ y ddafad**	**£ y ddafad**
Gwerthiant ŵyn - stôr	4.40	2.08
- wedi'u pesgi	60.24	85.26
Gwerthiant defaid eraill	15.27	18.91
Gwerthiant gwlân	1.27	1.70
Amrywiol	0.03	0.02
Newid mewn gwerth	-1.61	0.96
Pryniant defaid	-5.57	-8.85
CYFANSWM ALLBWN Y FENTER	**74.03**	**100.08**
COSTAU NEWIDIOL		
Porthiant a bwyd wedi'i brynu	14.41	15.97
Costau tir pori tymhorol	2.99	1.09
Milfeddygol a meddyginiaethau	5.41	5.95
Costau da byw eraill	6.25	7.61
Contractio penodedig	1.65	1.58
Costau newidiol cynhyrchu porthiant	12.45	11.35
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	**43.16**	**43.55**
ELW BRAS	**30.87**	**56.53**

ELW BRAS: DEFAID UCHELDIR

	Pob diadell	Traean uchaf
Nifer o ddiadelloedd yn y sampl	48	16
Maint y ddiadell (i'r hwrdd)	535	546
Ŵyn a fegir (nifer y ddafad)	1.32	1.52
ALLBWN Y FENTER	**£ y ddafad**	**£ y ddafad**
Gwerthiant ŵyn - stôr	3.56	0.85
- wedi'u pesgi	89.40	121.14
Gwerthiant defaid eraill	15.76	19.73
Gwerthiant gwlân	1.29	1.43
Amrywiol	0.06	0.00
Newid mewn gwerth	-1.83	-1.45
Pryniant defaid	-14.40	-19.02
CYFANSWM ALLBWN Y FENTER	**93.84**	**122.68**
COSTAU NEWIDIOL		
Porthiant a bwyd wedi'i brynu	17.30	17.82
Costau tir pori tymhorol	1.07	1.44
Milfeddygol a meddyginiaethau	6.29	8.35
Costau da byw eraill	8.74	9.78
Contractio penodedig	1.90	2.77
Costau newidiol cynhyrchu porthiant	17.63	17.25
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	**52.93**	**57.41**
ELW BRAS	**40.91**	**65.27**

ELW BRAS: DEFAID LLAWR GWLAD — 2019/20

	Pob diadell	Traean uchaf
Nifer o ddiadelloedd yn y sampl	31	10
Maint y ddiadell (i'r hwrdd)	388	380
Ŵyn a fegir (nifer y ddafad)	1.32	1.57
ALLBWN Y FENTER	**£ y ddafad**	**£ y ddafad**
Gwerthiant ŵyn - stôr	0.95	0.89
- wedi'u pesgi	102.35	130.49
Gwerthiant defaid eraill	15.39	19.87
Gwerthiant gwlân	1.57	1.92
Amrywiol	0.01	0.00
Newid mewn gwerth	0.07	3.15
Pryniant defaid	-16.36	-20.14
CYFANSWM ALLBWN Y FENTER	**103.98**	**136.18**
COSTAU NEWIDIOL		
Porthiant a bwyd wedi'i brynu	19.25	20.40
Costau tir pori tymhorol	2.04	3.78
Milfeddygol a meddyginiaethau	6.21	5.57
Costau da byw eraill	10.09	12.82
Contractio penodedig	1.35	1.09
Costau newidiol cynhyrchu porthiant	16.41	13.68
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	**55.35**	**57.34**
ELW BRAS	**48.63**	**78.84**

ELW BRAS: BUCHOD SUGNO LLAWR GWLAD

	Pob buches	Traean uchaf
Nifer o fuchesi yn y sampl	21	7
Maint y fuches (buchod magu)	51	54
Lloi a fegir (nifer y fuwch)	0.92	0.91
Gwerthiant gwartheg wedi'u pesgi (£ y pen)	1,162	1,133
Gwerthiant gwartheg stôr (£ y pen)	814	1,065
ALLBWN Y FENTER	**£ y fuwch**	**£ y fuwch**
Gwerthiant lloi a gwartheg stôr	530.93	515.51
Gwerthiant teirw a buchod	163.10	230.12
Gwerthiant gwartheg wedi'u pesgi	394.56	625.64
Newid mewn gwerth	4.79	-69.57
Pryniant gwartheg	-254.99	-276.59
CYFANSWM ALLBWN Y FENTER	**838.39**	**1,025.11**
COSTAU NEWIDIOL		
Porthiant a bwyd wedi'i brynu	132.44	77.40
Milfeddygol a meddyginiaethau	34.62	30.35
Costau da byw eraill	94.67	91.84
Contractio penodedig	10.20	13.74
Costau newidiol cynhyrchu porthiant	186.42	171.24
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	**458.35**	**384.57**
ELW BRAS	**380.04**	**640.54**

ELW BRAS: BUCHOD SUGNO UCHELDIR 2019/20

	Pob buches	Traean uchaf
Nifer o fuchesi yn y sampl	27	9
Maint y fuches (buchod magu)	48	60
Lloi a fegir (nifer y fuwch)	0.92	0.95
Gwerthiant gwartheg wedi'u pesgi (£ y pen)	1,111	1,122
Gwerthiant gwartheg stôr (£ y pen)	813	938
ALLBWN Y FENTER	**£ y fuwch**	**£ y fuwch**
Gwerthiant lloi a gwartheg stôr	562.39	615.83
Gwerthiant teirw a buchod	102.91	98.27
Gwerthiant gwartheg wedi'u pesgi	271.50	252.01
Newid mewn gwerth	36.45	99.16
Pryniant gwartheg	-176.07	-171.41
CYFANSWM ALLBWN Y FENTER	**797.18**	**893.86**
COSTAU NEWIDIOL		
Porthiant a bwyd wedi'i brynu	140.40	111.78
Milfeddygol a meddyginiaethau	45.28	47.55
Costau da byw eraill	83.60	80.62
Contractio penodedig	11.00	16.29
Costau newidiol cynhyrchu porthiant	169.63	106.73
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	**449.91**	**362.97**
ELW BRAS	**347.27**	**530.89**

ELW BRAS: BUCHOD SUGNO MYNYDD

	Pob buches	Traean uchaf
Nifer o fuchesi yn y sampl	97	32
Maint y fuches (buchod magu)	45	38
Lloi a fegir (nifer y fuwch)	0.89	0.93
Gwerthiant gwartheg wedi'u pesgi (£ y pen)	1,128	1,169
Gwerthiant gwartheg stôr (£ y pen)	861	939
ALLBWN Y FENTER	**£ y fuwch**	**£ y fuwch**
Gwerthiant lloi a gwartheg stôr	687.81	662.54
Gwerthiant teirw a buchod	103.32	108.46
Gwerthiant gwartheg wedi'u pesgi	150.42	184.30
Newid mewn gwerth	24.16	107.57
Pryniant gwartheg	-217.40	-182.04
CYFANSWM ALLBWN Y FENTER	**748.31**	**880.83**
COSTAU NEWIDIOL		
Porthiant a bwyd wedi'i brynu	189.12	132.37
Milfeddygol a meddyginiaethau	46.49	46.41
Costau da byw eraill	74.56	69.91
Contractio penodedig	6.90	7.66
Costau newidiol cynhyrchu porthiant	175.35	135.10
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	**492.42**	**391.45**
ELW BRAS	**255.89**	**489.38**

ELW BRAS: BUCHOD GODRO ARDALOEDD LLAI FFAFRIOL 2019/20

	Pob buches	Traean uchaf
Nifer o fuchesi yn y sampl	56	19
Maint y fuches (buchod godro)	169	188
Llaeth a gynhyrchir (litrau y fuwch)	7,303	7,849
Pris llaeth (ceiniogau y litr)	28.49	30.65
ALLBWN Y FENTER	**£ y fuwch**	**£ y fuwch**
Llaeth	2,080.59	2,405.54
Lloi	116.58	136.42
Gwerthiant teirw a buchod	149.15	181.92
Newid mewn gwerth	46.92	43.87
Pryniant gwartheg	-356.25	-377.27
CYFANSWM ALLBWN Y FENTER	**2,036.99**	**2,390.48**
COSTAU NEWIDIOL		
Porthiant a bwyd wedi'i brynu	613.48	600.83
Milfeddygol a meddyginiaethau	67.07	70.41
Costau da byw eraill	172.26	185.64
Contractio penodedig	44.96	24.62
Costau newidiol cynhyrchu porthiant	203.44	188.13
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	**1,101.21**	**1,069.63**
ELW BRAS	**935.78**	**1,320.85**

ELW BRAS: BUCHOD GODRO LLAWR GWLAD

	Pob buches	Traean uchaf
Nifer o fuchesi yn y sampl	48	16
Maint y fuches (buchod godro)	196	174
Llaeth a gynhyrchir (litrau y fuwch)	7,316	8,156
Pris llaeth (ceiniogau y litr)	28.13	30.55
ALLBWN Y FENTER	**£ y fuwch**	**£ y fuwch**
Llaeth	2,056.79	2,492.19
Lloi	115.24	114.11
Gwerthiant teirw a buchod	146.70	170.89
Newid mewn gwerth	20.97	25.15
Pryniant gwartheg	-311.21	-321.31
CYFANSWM ALLBWN Y FENTER	**2,028.49**	**2,481.03**
COSTAU NEWIDIOL		
Porthiant a bwyd wedi'i brynu	594.55	675.16
Milfeddygol a meddyginiaethau	65.84	66.55
Costau da byw eraill	161.76	182.01
Contractio penodedig	35.84	30.08
Costau newidiol cynhyrchu porthiant	183.96	165.26
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	**1,041.95**	**1,119.06**
ELW BRAS	**986.54**	**1,361.97**

COSTAU CYNHYRCHU CIG OEN 2019/20

Ceiniogau y kg pwysau byw	**Pob fferm**	**Traean uchaf**	**Traean isaf**
Nifer o ffermydd	114	38	38
Bwyd	40.00	31.27	52.45
Milfeddygol a meddyginiaethau	11.65	9.38	13.67
Costau da byw eraill	19.36	16.77	21.85
Porthiant	26.85	21.44	29.64
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	**97.86**	**78.86**	**117.61**
ADNEWYDDU DIADELL	**20.86**	**18.63**	**22.95**
Llafur y telir amdano	5.98	3.17	9.82
Pŵer a pheiriannau	45.64	31.78	63.27
Adeiladau	12.84	8.94	17.61
Costau fferm cyffredinol	21.36	15.88	27.83
Rhent	8.23	7.01	12.57
Cyllid	5.47	2.45	7.73
CYFANSWM COSTAU SEFYDLOG	**99.52**	**69.23**	**138.83**
CYFANSWM COSTAU	**218.24**	**166.72**	**279.39**
ELW NET	**-25.68**	**33.64**	**-90.46**
Ŵyn a fegir (nifer y ddafad)	1.30	1.41	1.20
Maint y ddiadell	624	577	597
Cyfartaledd oen pwysau byw (kg)	40.03	41.66	38.59

COSTAU CYNHYRCHU LLAETH

Ceiniogau y litr	**Pob fferm**	**Traean uchaf**	**Traean isaf**
Nifer o ffermydd	104	35	35
Bwyd	7.82	6.57	8.95
Milfeddygol a meddyginiaethau	0.86	0.72	0.89
Costau da byw eraill	2.88	2.31	3.37
Porthiant	2.60	2.16	3.12
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	**14.16**	**11.76**	**16.33**
ADNEWYDDU BUCHES	**2.04**	**1.85**	**2.39**
Llafur y telir amdano	1.09	0.96	1.60
Pŵer a pheiriannau	2.82	2.53	2.93
Adeiladau	1.38	1.36	1.55
Costau fferm cyffredinol	1.59	1.45	1.68
Rhent	0.42	0.46	0.33
Cyllid	0.61	0.41	0.86
CYFANSWM COSTAU SEFYDLOG	**7.91**	**7.17**	**8.95**
CYFANSWM COSTAU	**24.11**	**20.78**	**27.67**
ELW NET	**5.51**	**10.50**	**0.54**
Mantais dros ddwysfwyd	20.59	23.25	18.27
Pris llaeth	27.89	29.36	26.56

COSTAU CYNHYRCHU CIG EIDION: LLOI SUGNO 2019/20

Ceiniogau y kg pwysau byw	Pob fferm	Traean uchaf	Traean isaf
Nifer o ffermydd	30	10	10
Bwyd	21.51	12.79	30.88
Milfeddygol a meddyginiaethau	13.77	8.52	18.92
Costau da byw eraill	16.76	12.73	20.12
Porthiant	41.81	38.37	43.21
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	**93.85**	**72.41**	**113.13**
ADNEWYDDU BUCHES	**13.17**	**10.59**	**19.52**
Llafur y telir amdano	12.00	3.30	21.06
Pŵer a pheiriannau	76.86	49.61	107.75
Adeiladau	21.43	12.31	34.90
Costau fferm cyffredinol	35.95	24.96	45.07
Rhent	7.98	6.83	12.22
Cyllid	9.19	2.16	13.48
CYFANSWM COSTAU SEFYDLOG	**163.41**	**99.17**	**234.48**
CYFANSWM COSTAU	**270.43**	**182.17**	**367.13**
ELW NET	**-94.86**	**-3.80**	**-189.12**

Mae cynhyrchu lloi sugno yn cyfeirio at gostau buchod sugno a'u lloi hyd at adeg diddyfnu.

COSTAU CYNHYRCHU CIG EIDION: PESGI

Ceiniogau y kg pwysau byw	Pob fferm	Chwech uchaf	Check isaf
Nifer o ffermydd	14	6	6
Bwyd	76.55	52.25	99.17
Milfeddygol a meddyginiaethau	4.43	2.30	5.59
Costau da byw eraill	28.70	18.67	39.15
Porthiant	39.71	21.82	62.97
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	**149.39**	**95.04**	**206.88**
Llafur y telir amdano	6.90	1.52	14.54
Pŵer a pheiriannau	51.40	36.37	68.88
Adeiladau	15.21	12.37	19.52
Costau fferm cyffredinol	23.59	20.03	28.81
Rhent	14.45	0.00	30.09
Cyllid	3.14	5.09	1.83
CYFANSWM COSTAU SEFYDLOG	**114.69**	**75.38**	**163.67**
CYFANSWM COSTAU	**264.08**	**170.42**	**370.55**
ELW NET	**-55.72**	**5.63**	**-121.24**

Mentrau pesgi yw’r rai hynny sy’n prynu gwartheg cryfion ag ifanc, a'r rhai sy’n pesgi lloi fagwyd ar y fferm ar ôl diddyfnu.

Anghenion Elw Fferm

Mae'n rhaid cael elw er mwyn ariannu:

Codi arian personol o'r busnes,
Ad-dalu benthyciadau (cyfalaf),
Gwariant / buddsoddiad cyfalaf,
Treth bersonol, a
Risg a gwobrwyo ymdrech entrepreneuraidd

Mae'r cyfrifiad canlynol yn helpu i benderfynu a oes elw digonol i sicrhau digon o adnoddau ariannol:

Elw fel y dangosir yn y cyfrifon

Plws: Costau dibrisiant am y flwyddyn
Stoc gychwynnol (da byw a storfeydd eraill)
Dyledwyr cychwynnol a chredydwyr terfynol
Benthyciadau / HP wedi'u codi a chyfalaf a gyflwynwyd
Gwerthu tir a pheiriannau

Tynnu: Stoc derfynol (da byw a storfeydd eraill)
Dyledwyr terfynol a chredydwyr cychwynnol
Cynnyrch wedi'i ddefnyddio/bwyta ar y fferm

Hafal i: Arian i dalu am ymrwymiadau

Tynnu: Codi arian personol o'r busnes
Ad-daliadau benthyciadau / HP (cyfalaf)
Gwariant / buddsoddiad cyfalaf
Treth bersonol

Hafal i: Llif Arian Net Blynyddol (LIANB)

Yn ddelfrydol dylai'r LIANB fod yn bositif gan amlaf (i'w weld fel gwelliant ym malans banc / dyledion y fferm). Yr eitemau sydd yn dylanwadu fwyaf ar y tebygolrwydd y bydd y LIANB yn bositif yw:

Maint yr elw
Lefel y codi arian personol
Gwariant cyfalaf
Ad-dalu benthyciadau / HP

Gall LIANB negyddol (h.y. proffidioldeb fferm annigonol ac/neu alw mawr ar arian parod) effeithio'n sylweddol ar hyfywdra y busnes yn y tymor hir.